

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ

*про офіційне тлумачення положень Закону України «Про судовий збір»
щодо відповідності статтям 55, 64 Конституції України*

З 1 вересня 2015 року вступили в силу зміни до Закону України «Про судовий збір», які значно підвищують (в декілька разів) ставки судового збору у порівнянні із ставками, які діяли до дати вступу в силу цих змін. Відповідно до нових ставок за звернення із позовом до суду доведеться платити від декількох сотень до десятків тисяч гривень. Наприклад, у разі оскарження до суду незаконної відмови органом влади видати документ або надати публічну інформацію за нових ставок позивач змушений заплатити декілька тисяч гривень за розгляд його справи судами всіх інстанцій.

При цьому, у разі оскарження рішень, всі особи повинні сплачувати: 110% від суми першого збору на етапі апеляційного оскарження, 120% від суми першого збору - при касаційному оскарженні. Також було скасовано пільги для звільнення від сплати судового збору окремим категоріям сторін по справі.

Оскільки доходи населення суттєво зменшилися за останні півтора року, а ставки судового збору не виправдано збільшилися, то фактично більшість фізичних та юридичних осіб втратило можливість звертатися до суду, що вже відчули ті особи, які звернулися до суду з 1 вересня цього року. Зважаючи на те, що строки звернення до суду обмежено, то з 1 вересня цього року доходить до того, що деякі особи змушені позичати кошти для звернення до суду.

Як наслідок, в Україні збільшення судового збору призвело до обмеження конституційного права на судовий захист. Так, відповідно до ст. 55 Конституції України кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Водночас нові ставки судового збору фактично унеможливають звернення більшості осіб до суду.

Водночас ст. 64 Конституції України передбачає, що конституційні права і свободи людини і громадянина (у т.ч. ті, які передбачені ст. 55) не можуть бути обмежені.

Отже, нові зміни ставок судового збору, що діють з 1 вересня 2015, суперечать Конституції України.

Особливу увагу привертає значне підвищення ставки судового збору в адміністративних справах, тобто справах, де стороною спору (як правило, відповідачем) виступає орган влади.

При цьому, за корумпованої та не реформованої судової влади в Україні виникає ймовірність прийняття суддею НЕ справедливого рішення вже на рівні суду першої інстанції. Подальше оскарження рішення також є складною процедурою, де апеляційна інстанція лише (майже у всіх справах) ФОРМАЛЬНО переглядає рішення. У разі звернення до касаційної інстанції є велика ймовірність взагалі отримати відмову у відкритті касаційного провадження. І це при тому, що у разі апеляційного оскарження необхідно сплачувати 110% від суми першого збору, а у разі касаційного оскарження - 120% від суми першого збору.

При цьому, посадові особи різних органів влади, суб'єкти владних повноважень (їх посадові особи) (у т.ч. ДФС) фактично не несуть ніякої відповідальності за свої рішення, внесення до актів перевірок завідомо неправдивої інформації, на підставі яких до бізнесу застосовуються багатомільйонні штрафні санкції, ненадання інформації в порядку закону або надання її з порушенням строків, надання інформації, яка є недостовірною, що тягне за собою також певні наслідки, тощо.

Обов'язок оскарження в суді таких рішень, штрафів, інших незаконних дій та бездіяльності влади в разі незгоди, покладено на підприємство, що перевіряється, особу, якій відмовлено у видачі публічної інформації, особу, якій відмовлено в отриманні нею документів від органу влади, в решті решт - особу, права якої порушено.

Оскарження протиправних дій та/або бездіяльності суб'єктів владних повноважень покладається на особу, яка вважає, що такими діями (бездіяльністю) порушені її права. Оскарження незаконних (протиправних) рішень суб'єктів владних повноважень також покладається на особу заявника.

Конституційний суд України, має відновити справедливу вартість оскарження рішень органів влади громадянами України.

На підставі викладеного вище, керуючись статтями 13, 94 Закону України «Про Конституційний Суд України»

ПРОШУ:

Дати офіційне тлумачення положень статей 54, 64 Конституції України на відповідність Закону України «Про судовий збір» :

1) « кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб;

2) «конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України».

Додатки:

1. Копія паспорта громадянина.
2. Копія ідентифікаційного код.

15.09.2016р.
~~13.09.2016 року~~

В.К. Гуменюк